

	عنوان : پره اکلامپسی با مسمومیت بارداری	
دانشگاه علوم پزشکی کرمان	پیمارستان قائم(عج) پردیس	
بازنگری: پاییز 1403 واحد آموزش سلامت		
شماره واحد: 03433525542		
منبع: کتاب پرستاری و بهداشت مادران و نوزادان دکترمرتزا ذوالفقاری		

پره اکلامپسی یا مسمومیت بارداری:

فشارخونی که در اثر حاملگی ایجاد شده و معمولاً بعد از هفته 20 حاملگی رخ میدهد شامل پره اکلامپسی و اکلامپسی

پره اکلامپسی: عبارت است از افزایش فشارخون همراه با ادم یا پروتئین در ادرار یا هر دو میباشد تشخیص داده میشود
اکلامپسی: صورتی که پره اکلامپسی یا مسمومیت بارداری به تشنج منجر می شود به آن اکلامپسی گفته می شود که ممکن است حتی پس از زایمان نیز اتفاق بیافتد

تظاهرات بالینی :

به صورت سردرد، تاری دید ، اختلالات بینایی ، درد در قسمت فوقانی شکم ، تاری دید ، سرگیجه در زن باردار نمود پیدا کند و در موارد شدید حتی پره اکلامپسی باعث درگیری کلیه یا قلب و محدودیت آشکار در رشد جنین می شود و در صورت تشدید نیز می تواند به سمت اکلامپسی یا تشنج در زن باردار بشود

سایر علائم : افزایش وزن طی 1 الی 2 روز به علت افزایش زیاد مایعات بدن و حالت تهوع و استفراغ می باشد .

زوده رس ترین علامت پره اکلامپسی پس از افزایش وزن و مهمترین معیار برای تشخیص پره اکلامپسی هیپر تاسیون می باشد بطور ناگهانی روی می دهد

علت بروز :

بسیاری از کارشناسان معتقدند که پره اکلامپسی و اکلامپسی بر اثر عملکرد ناصحیح جفت اتفاق می افتد اما علت دقیق این بیماری هنوز شناخته نشده است . برخی فکر می کنند تغذیه بارداری با چربی زیاد بدن می تواند در این امر موثر باشد و جریان خون رحم و ژنتیک نیز می تواند نقش داشته باشد ریسک فاکتورها پره اکلامپسی در موارد زیر دارای ریسک ابتلای بیشتری می باشد

اولین بارداری ، فشار خون بالا قبل از بارداری ، سابقه خانوادگی پره اکلامپسی ، سابقه دیابت و چاقی ، بارداری چند قلوئی در مادر و خواهر ، سن مادر زیر 20 سال و سن بالای 40 سال

رژیم غذایی :

تغییرات رژیم غذایی و سبک زندگی در مقایسه با اقدامات پزشکی کم هزینه تر و گاهی کم خطر است . توصیه های تغذیه ای زیر برای تغذیه مادران تاثیرات مثبت هر چه اندک را بر مادران نشان داده است :

➤ مصرف نمک را در بارداری کاهش دهید اما کاملاً حذف نکنید

➤ روزانه 6-8 لیوان آب بنوشید

توصیه های لازم:

➤ کنترل مرتب فشار خون و اندازه گیری وزن و میزان پروتئین در ادرار با توجه به دستور پزشک
➤ ویزیت مرتب توسط پزشک یا ماما، مصرف مایعات کافی در طول شبانه روز ، مصرف کم مواد کافئین دار ، مصرف بیشتر میوه و سبزیجات تازه ، پرهیز از مصرف زیاد نمک و مواد نشاسته ای و غذاهای سرخ کردنی استراحت کافی در طول روز ، انجام مرتب تمرینات ورزشی ، نداشتن استرس روحی و روانی ، داشتن محیطی آرام و بدون تنش

علائم هشدار :

در صورت داشتن علائم زیر حتماً به پزشک معالج یا مرکز درمانی مراجعه بفرمائید سر درد ، سرگیجه ، تاری دید و هر گونه تغییرات در بینایی ، سوزش سر دل در سمت راست و بالای شکم به خصوص در زیر سینه سمت راست ، حالت تهوع و استفراغ ، افزایش ناگهانی وزن ، ورم ناگهانی به خصوص در ناحیه صورت و دست ها ، کاهش حجم ادرار، کاهش پلاکت های خون ، تنگی نفس، وجود پروتئین در ادرار

تشخیص پره اکلامپسی و آزمایش های تشخیصی:

➤ بررسی دفع پروتئین در ادرار از طریق انجام آزمایش پروتئین ادرار
➤ بررسی خون و آزمایشات کبدی
➤ در صورتی که آزمایش پروتئین ادرار مادر مثبت باشد و مادر تظاهراتی همچون سر درد -تاری دید را داشته باشد . مسمومیت بارداری توسط پزشک متخصص تشخیص داده می شود
➤ گاهی اوقات آزمایش پروتئین ادرار مادر نرمال و منفی است در صورت صلاحدید متخصص زنان ،آزمایش جمع آوری ادرار 24 ساعته برای مادر توصیه می شود که ممکن است در نمونه ادرار 24 ساعته مادر پروتئین دیده می شود و در این گونه موارد مادر با تشخیص پره اکلامپسی و مسمومیت بارداری بستری می شود که با توجه به نظر پزشک متخصص برای اینکه ختم بارداری انجام شود یا درمان به صورت علامتی باشد تصمیم گرفته می شود .
نکته : باید در طول بارداری فشارخون مادر کنترل و بهترین درمان ختم بارداری میباشد

➤ رژیم غذایی پر پروتئین (گوشت - تخم مرغ - حبوبات شیر - لبنیات) و پر کالری (گرده نان و غلات) داشته باشید

➤ محدودیت مصرف غذاهای سرخ شده و غذاهای فراوری
➤ نوشیدنی های کافئین دار و الکل دار مصرف نکنید
➤ میوه و سبزیجات کافی در برنامه غذایی خود قرار دهید

انواع پره اکلامپسی : مسمومیت بارداری با توجه به شدت آن می توان به 2 دسته شدید و خفیف تقسیم بندی کرد

پره اکلامپسی خفیف: این نوع پره اکلامپسی دارای علائم فشار خون بالا به همراه سطح بالایی از پروتئین در ادرار است

پره اکلامپسی شدید : این نوع پره اکلامپسی در کنار علائم مطرح شده در نوع خفیف دارای علائم دیگری مانند آسیب به کلیه و کبد ، تغییرات بینایی نیز می شود در کنار این علائم حتی می توان عوارض جدید تری نیز هم برای مادر و هم نوزاد ایجاد کند

اکلامپسی : در صورت عدم در مان منجر به بروز تشنج در فرد می شود (در واقع مسمومیت بارداری + تشنج) اکلامپسی گفته می شود